

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Dolgo polje št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 6 K 60 vin. Narodni list se plačuje naprej. — Pismoznata številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev opa petih vrsta. — Pri večkratnih objavah zuten popust po dogovoru. Pristopnine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Še enkrat doneski h glavnemu zboru narodne stranke.

(Dopis našega sotrudnika.)

Zelo zanimivo je zasledovati utis onega Vašega članka z zgornjim naslovom, ki priporoča novo postopanje narodne stranke, namreč obzirnost in nepustljivost nasproti klerikalstvu. Tega nikdar! se je slišalo zadnje dni iz vseh strani. Boj stranke mora biti tudi v naprej v vsakem oziru odločen in neizprosno, so dejali napredni krogi, celo oni, ki v dejanjih tega prepričanja niso zmiraj izražali. Predno pa o tem odmevu članka med naprednjaki govorim, zdí se mi potrebno, izpregovoriti o utisu v klerikalnem in nemškem taboru. Zelo zanimivo je bilo iz »Straže« izvedeti, da v Mariboru nočejo miru, in da se vodilnim duhovnim krogi ni prikupil Vaš člankar, ki svetuje naprednjakom, da bi podarili duhovnikom nekaj več kadila zaradi ljubega miru med narodom. Takim liberalcem še hujši boj do uničenja se je glasil odgovor. Zelo dragocen, akoravno žalosten odgovor! Če se narodnjaki navalu klerikalizma povsod brezpogojno umaknejo in hočejo delovati le po narodnih geslih, to torej smatrajo v Mariboru še kot mnogo nevarnejše postopanje nego dosedajni boj pri volitvah v državni in deželni zbor. To je zelo mrzel curek vode na one narodnjake, ki zamerijo narodni stranki boj s kijem mesto z rokavicami. Še zanimivejše je stališče nemškega časopisa, ki je naš članek in odgovor »Straže« prijavitlo skoro dobesedno. Ali je moč naprednega prepričanja in sočustva s slovenskimi naprednjaki ali kaj neki, ako pravita »Grazer Tagblatt« in »Tagespost« soglasno, da nam ne preostane drugega nego neizprosno boj do uničenja? Po zadnjih državnozbojskih volitvah v celjskem okraju je pa odlični nemški napredni politik povedal, da so pomagali dr. Korošcu do zmage nad naprednim kmetom Nemci iz maščevalnosti nasproti narodni stranki! Jednako stališče so še v vsaki zadevi nemški naprednjaki nasproti slovenskim naprednjakom zavzeli. Vedo, zakaj. Ne strinja se to sicer z njih naprednim prepričanjem, vedo pa, da vsak poraz naprednjakov pomeni škodo za slovenski narod, dočim klerikalci v narodnem oziru niso nemštvu nevarni. Temu spoznanju primerno nam je pa po mojem mnenju tudi ceniti poziv nemškega časopisa, naj se neizprosno naprej bojujemo. Merodajni nam namreč ne bodo smeli biti niti klerikalci niti Nemci, ampak mi sami sebi!

Če je Vaš člankar, ki je vzbudil pri klerikalni in nemški stranki tako čudovit odmev, kljub temu mogel zapisati take nepričakovane besede, ne morem vendar niti Vašemu drugemu uvodnemu člankarju verjeti, da je prvi člankar namreč o resni stvari šaljivo govoril, niti ne morem Vašega prvega dopisnika dolžiti lahkomišelnih nezvestobe nasproti temeljnemu načelom narodne stranke. Jaz sem namreč bral v onem članku nekaj med vrstami, česar žalibog vsi slovenski napredni krogi niso opazili. Čitati je bilo med vrstami članka po mojem mnenju bridko pritožbo zoper narodnjake, ki se svoje nar. stranke, kadar se treba za njo žrtvovati, izogibujejo. Pritrditi moram, da je bila ta obtožba z ozirom na razmere zadnjih let še le preveč opravičena in je želim, da bi pred nobenim glavnim zborom narodne stranke več nje vodilni politiki ne morali govoriti s tako britko ironijo! Vašemu člankarju se zameri, če je v uvodnem članku pohujšljivo govoril o kadilu za duhovščino in farovških obedih. Koliko jih je pa, ki se nad tem zdaj sicer pohujšujejo, dočim pa v

dejanju tako postopajo! Ni še dolgo, da je voditelj klerikalne stranke v Celju s krivo ovadbo pri vladi spravil narodno podjetje, namreč tiskarno zveze slovenskih posojilnic v nevarnost obstoja, s čemur bi bil prizadjal, če bi bil mangel, ne le slovenski naprednosti, ampak celemu slovenskemu narodu v njegovi kulturi in njegovem gospodarstvu ogromno škodo. Ta dogodek, za katerega se še ni dalo nikako zaščitenje, se je pa tako čudno naglo pozabil, da so odlični pri s...ri interesirani možje šli vendar le ob priliki birne na reprezentativni obed k odgovornemu celjskemu opatu! In kaj nam je nedavno izdal šele prijatelj dr. Benkovič v »Slovincu«? Pravi, da nebroj naprednjakov pred njim hrbe pri-pogiba in ga prosi uslug, tako da mora g. dr. Benkovič te neznajčajne ljudi javito opomniti, da so nedosledni, če ga kot naprednjaki ovirajo, da bi deloval izključno za pristaše svoje stranke. Napredni politiki naj se bojujejo za napredne in narodne naprave do uničenja samih sebe, drugi narodnjaki se pa hodijo klanjat brez potrebe strupenim nasprotnikom. Celu idejalov polna napredna akademična mladina zagovarja nedavno v svojem glasilu zapostavljanje ljudskega naprednega časnika za nestrankskim in brezbarvnim. Kam je izginila vzajemnost naprednih in narodnih krogov! Ali nimajo v takih razmerah oni klerikalci prav, ki pravijo, da so naprednjaki v svoji nedoslednosti sploh nesposobni za enotno strankarsko delo in organizacijo! Vodstvo narodne stranke ima danes računati na najzvestejše sobojevnike, ki se ne obočevljajo udariti na svoja slovenska prsa, da so narodnjaki in naprednjaki, v največjem številu še med preprostimi kmečkim ljudstvom, dočim je pri drugih narodnih najti v meščanstvu glavni stebel narodnih strank. Če bodo hoteli stati izven narodne stranke sokoli, cirilmetodovci, požarni brambovci, posojilničarji, učitelji, državni uradniki, kje se naj vzame potem močna narodna stranka! Nikdo izmed vseh teh si ne boče dal očitati, da ni narodnjak, morebiti celo naprednjak, slišali jih pa boste pogostoma skrbno od sebe sum odvrčati, kakor da jih je prištevati k napredni narodni stranki. Pri klerikalcih in Nemcih se dihašto, telovadstvo in članstvo vseh društev in vodstvo gospodarskih zavodov s ponosom prištevajo k svoji stranki in se za isto navdušuje ter jo gmotno in duševno podpira. Pri nas pa še prevladuje slepota, da mislimo, da bomo razcepljeni in raztreseni mogli uspevati in narodu koristiti. Goreče in dejanske strankarske zavesti slovenskim naprednjakom na Štajerskem večinoma manjka. Koliko moči se raztrese in izgubi, in vendar, kaj bi mogli združeni slovenski narodnjaki pomeniti na Štajerskem! Če bi se vplivni veljaki v Celju, Mariboru in drugih mestih in trgih bili postavili na stran slovenskih naprednih kmetov pri volitvah, ne bi doživeli sramotnega dogodka, da klerikalni voditelj javno izjavlja, da ga zadeve Slovencev, ki niso zagriženi klerikalci, nič ne brigajo, ne bi se smel rogati ubogemu kmetu, češ, volil si napredno, vzameš pa vendar državno podporo za škodo po toči ob času, ko je poslanec klerikalcev. Čitajte »Stražo«, ki pravi na Vaš članek, da hoče narodna stranka v prihodnje le mirno narodno delo. Nič ne pomaga, boj do uničenja! In Vi vsi brezbarvni narodnjaki, ki mislite, da najdete s svojim nasproti narodni stranki mlačnim obnašanjem milost pri klerikalni stranki, mar ne slišite, mar ne občutite na samih sebi in svojih zavodih, da ste ravno tako na potu klerikalni samovladi kakor odkriti bojevnik narodne stranke!? Če pred glavnim zborom narodne stranke prihajam do teh neprijetnih misli in občutkov, nočem se z nikom pre-

pirati, nikogar žaliti, nikogar obtožiti, ampak hočem le reči, da iz nič ni nič. Strniti moramo svoje moči, zediniti se vsi narodnjaki k jednakemu postopanju, vzbuditi tudi nekoliko strankarske medsebojne ljubezni, obuditi tudi trden sklep, da besedam morajo slediti dejanja, združiti se moramo zopet v močno narodno stranko. Na programu narodne stranke kot napredne stranke se ne da in se ne sme sicer nič odščipniti, pa za svoje delo si lahko določimo času in razmeram primeren načrt. Ni dvoma, da bode značaj letošnjega glavnega zbora v celoti bolj naroden nego strankarsko napreden, ker živimo v času, ko ni strankarskih bojev na voličih. Zato je pa tem bolj na mestu, da se ob ti priliki pokaže moč narodne stranke tem bolj. Bojevnikom stranke dobro stori, če vidijo v obliki podpor za strankine svrhe ali tudi v sami osebni udeležbi somišljenikov, da se hoče delati z združenimi močmi. Če pa prvoboritelji stranke vidijo, da se boja vsaj v ti ali oti meri ne udeležuje tudi množica, tedaj tudi častna mesta v strankinem vodstvu izgubijo svoj čar. Tedaj se ne moremo čuditi, če se oglasi celo člankar, ki kliče, naj si oskrbimo kadilnice in zažigamo kadilo kakemu dr. Benkoviču, da bode vsaj ljubi mir. Kdor pa sebe ceni in spoštuje, sodeluje tudi za glavni zbor narodne stranke in se istega udeleži. Komur to branijo tehtni obziri, najde druga pota, da izrazi svoje sočustvovanje in svojo vzajemnost. Če pripeva v sklad stranke gmotno, omogoči delo navdušenim in delavnim somišljenikom, katerim pa brez sredstev delo bodisi potem narodnega časopisa ali agitacije ni mogoče. Kdor pa tega ne more, navdušuje somišljenike že s svojo pozornostjo s tem, da se udeleži nepolitičnega skupnega zabavnega večera. Brez navdušenja pa ni velikih dejanj in tudi ni uspehov za skupnost, za narod, za napredek. Zanimanje za glavni zbor narodne stranke in za nepolitične prireditve narodnih društev ob ti priliki bou merilo narodne zavesti med današnjimi štajerskimi Slovenci.

Slovenski otrok, v slovensko šolo!

(Dopis iz ormoškega okraja.)

V zadnji številki »Štajerca« si je izpraznil dopisnik Križanič od Velike nedelje svojo štajercijansko dušo. Kmet Križanič stoji na stališču, da edino iz otrok, ki pohajajo nemške, bolje rečeno janičarske šole v slovenskih krajih, zrastejo verni Avstrijci, razsodni volilci in samostojni možje s trdnim in neomahljivim značajem. Čuditi se je, da ne čuti nobenega od udarcev, s katerimi bije sebe in svoje somišljenike v obraz.

Res je, da bo vsak razsoden človek za znanje večih jezikov. Res je, da je v naših krajih potrebna tudi nemščina, da moremo izhajati med zagriženimi narodnimi sovražniki. A čemu se poučuje potem na naših slovenskih šolah tudi nemščina? In iz lastne izkušnje moram povdarjati, da se poučuje nemščine več ko dovolj. Mnogo jih je, ki so pohajali nekaj slovenske ljudske šole, v katerih se ni poučevalo takrat še osmino toliko nemščine, ko dandanes, pa se v kljub temu dosegli mnogo, so v kljub temu vzrastli v trdne narodne, značajne, samostojne in vplivne možje. Kdor je res nadarjen, temu se ni treba prodajati za tako nizko ceno že v zgodnji mladosti. Vprašam pisca onih vrst, ki najbrž niso vzrastle popolnoma na njegovi njivi, kako je mogoče, da postane samostojen in razsoden človek iz slovenskega otroka, ki sedi med svojimi nemškimi tovariši kakor bedak, ker jih ne razume, ki se mora pu-

Podružnica LJUBLJANSKE
KREDITNE BANKE, CELJE

sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje po — od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka. — Rentni davek plačuje banka iz svojega.

4 1/2 %

Posojilnica v Celju

! v lastni hiši NARODNI DOM !

obrestuje hranilne vloge počeniši s
prvim septembrom 1912 od dne
vloge do dne vzdiga po
Rentni davek plačuje sama.

4¹/₂%

514 20-5

stiti od njih mnogokrat zasmehovati, ker slovensko ne sme ziniti, nemško pa ne zna, iz otroka, ki mu ubijejo že v prvem razvoju vsak čut samostojnosti, iz otroka, ki je navajen že od prvega začetka svojega razvoja ponižno molčati in gledati, kako morda mnogi manj nadarjeni njegovi nemški tovariši dobivajo daleč boljše izpričevala od njega? Kako si bo zapomnil, ko učitelja ne razume, kako se bo učil, ko ni razumel kaj? In tako sedi tam morda par let brez vsake duševne delavnosti in zapravlja najlepšo dobo. Dopisnik pravi: »Slovenski otrok slovensko itak že zna, se mu ni treba še v šoli učiti.« Se mar uče otroci v šoli samo jezikov? Kje ostanejo pa drugi predmeti? Koliko bi se otrok v istem času, kar sedi tam v nemški šoli in ne razume ničesar, naučil koristnega in lepega v slovenski šoli, tega ne pomisli g. Križanič. Kam gre otrokovo veselje do učenja? Nikdo mu ne more zameriti, da se začne zanimati za vse druge lumparije, ki mu gredo mnogo rajše v nadebudno glavico, ko nemška slovnica. Če se vidi take mlade janičarje na cesti, se jih hitro spozna, sicer ne po jeziku, ker govore slovensko — nemško namreč ne znajo — temveč po obnašanju. Nekoč so pozdravili mimogredočo slovensko damo: »Grüss Gott, baba!« Bodo iz takih maličev, ki so šli nemški nauki brez umevanja mimo njihovih mladih duš, zrastle pametni, razsodni, značajni, narodni možje in dobri patrijoti? Iz takih vzrastejo res sužnji, da rabim pisčev izraz, in omahljivci brez vsake samostojnosti in narodne zavesti. Iz njih vzrastejo izdajalci. Če lahko in brez vesti izdajo svojo narodnost, so pripravljene vsak čas izdati tudi svojo domovino in vero. Trdi, da smo mi zavedni Slovenci avstrijski puntarji in povzdiguje v tem oziru Nemce; seveda mu ni znano, da je Nemcem bore malo ležeče na Avstriji, da se jim gre za njihov »reich« in da škilijo na Prusko. Če bi imeli Nemci takega moža v svojih vrstah, bi se ga sramovali, bi ga kamenjali, pri nas si seveda lahko toliko dovolijo, slovenski narod je potrpežljiv. Pa tudi njegov glas ne sega do nebes. — Ali morda misli g. Križanič, da je samo tisti dober kmet in gospodar, ki je pohajal nemške šole? Zelo plitvo misli. Oni, ki je priden delavec, varčen gospodar, ki ne pijančuje in ne zapravlja, si bo zagotovil lepšo bodočnost.

Kdaj pa se je že zgodilo, da so Nemci poslali svoje otroke v slovenske šole? In oni rabijo slovenščino v naših krajih ravno toliko kakor mi nemščino. Pa nikoli še ni med njimi nobeden agitiral za slovenske šole. Žalibog, da je med Slovenci toliko zaslepljenih starišev, ki rivajo svojo deco v žrelo najhujšega narodnega sovražnika in jih pahnejo brez usmiljenja v roke brezvestnežem, kateri vzgajajo iz njih svojo najtrdnjšo armado — narodne janičarje.

Bratska sokolska društva!

Odbor »Odseka žalskega Sokola v Braslovčah« Vas še enkrat prav uljudno vabi k veliki sokolski slavnosti v Braslovčah dne 15. tm. Vršiti se ob vsakem vremenu. Bratje, udeležite se polnoštevito naše slavnosti, katere čisti dobiček je namenjen zgradbi Sokolskega Doma. Pridite kolikor mogoče v krojih! Na zdar! — Odbor.

20. 9. 1912
5. 'narodna zbirka'

Jz političnega sveta.

Naš cesar se je 8. tm. vrnil iz IŠla na Dunaj. Nekateri časopisi poročajo, da je ob priliki, ko mu je zunanji minister grof Berchtold predložil svoj znani predlog glede Balkana, dejal naš cesar: »Sturite, kar smatrate za pravo, da se ohrani mir med našim narodom. Jaz nočem imeti in tudi ne bom imel nobene vojske več«.

Pravosodni minister dr. Hohenburger je izdal tajni ukaz, da sodniki na Češkem ne smejo čeških vlog v češkem jeziku reševati. Naravno, da je s tem skrajno razburil vse češke stranke in da je stvar na tek pogajanj jako neugodno uplivala. Sodi se, da je Hohenburger storil to baš zato, da bi pogajanja vsaj zavlekel, ker je mož znan kot hud nasprotnik češko-nemške sprave.

Med Poljaki in Rusini se vrše pogajanja zaradi volilne reforme za gališki deželni zbor. Če se pogajanja posrečijo, bo koncem tega mesca deželni zbor sklican.

Na Balkanu je položaj do skrajnosti napet in treba je le še malo netiva, pa bo izbruhnila vojska. Osobito je na Bolgarskem bojno razpoloženje proti Turčiji nepopisno. Sedanji ministerski predsednik Gešov je sicer odločen nasprotnik vojske, zato pa se je začela zdaj tudi proti njemu divja gonja. Vsak dan lahko prinese kako razočaranje.

Beležke.

Za glavni zbor narodne stranke, ki se vrši dne 6. oktobra v veliki dvorani Narodnega doma v Celju, vlada že danes po celem Spodnjem Štajerskem veliko zanimanje, in je gotovo, da bo udeležba na njem prav častna. Na dnevnem redu bodo zanimiva poročila o strankinih organizacijskih zadevah, o časopisnem vprašanju, posebno pa o deželnem zboru. Položil se bo temelj za nadaljno uspešno strankino delo osobito v narodnem oziru. Častna dolžnost vsakega zavednega narodnjaka je, da se letošnjega občnega zbora stranke udeleži in pride semkaj tudi s svojimi nasveti glede nadaljnega postopanja. Predlogi, ki bi jih želeli posamezniki staviti na glavnem zboru, se naj pošljejo vsaj 5 dni pred zborovanjem na izvrševalni odbor stranke.

Velika narodna slavnost v Celju se vrši dne 6. okt. ob priliki glavnega zbora narodne stranke neposredno po zborovanju. Slavnost bo ena največjih, kar jih je Celje videlo. Vršila se bo v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma. Priredi jo Zveza narodnih društev v narodne namene. Če za danes samo omenimo, da bodo na sporedu koncertne točke treh godb, lepa gledališka igra, več šaljevih nastopov, velik srečolov, tekma vin iz cele Spodnje Štajerske, in končno seveda tudi prosta zabava z vinsko trgatvo in plesom, smo mislimo povedali za enkrat dovolj, da bo že to privabilo vse narodne kroge spodnještajerske dne 6. okt. v Celje. Kdor se na noben način ne bi mogel udeležiti glavnega zbora, naj vsaj z udeležbo na veselici pokaže, da narodno čuti. Vsa narodna društva po Spodnjem Štajerskem še enkrat opozarjamo, naj ta dan ne prirajejo nikjer veselice, ampak se naj vsa udeležijo po svojih odposlancih velike slavnosti svoje matice, Zveze narodnih društev.

»Časopis za obmejne Slovence«. Dijaški list »Omladina« je nedavno izrekel mnenje, naj bi postala »Sloga« časopis za obmejne Slovence. Isto misel je potem razvil potovalni učitelj Ciril-Metodove družbe g. Ante Beg v »Slogi« sami. Nismo se hoteli s to zadevo baviti, pa ker je stvar zadobila oblike, ki presegajo mejo dopustnosti, moramo spregovoriti. Ali je »Sloga« kot glasilo slogaške stranke, torej tudi strankarski list, primerna za tak časopis ali ne, o tem razpravljati, se nam ne zdi vredno. Toda g. Beg hoče, naj bi »Slogi« pripomogli rodoljubi in pa podružnice do razširjenja, do inseratov itd. To odločno zavračamo! V štajerskih podružnicah imajo skoro povsod delo v rokah izključno pristaši narodne stranke. Da bodo ti z nabiranjem naročnikov in inseratov in morebiti celo z denarjem podpirali list, ki je kot glasilo slogaške stranke že mnogokrat brez povoda krivično napadal narodno stranko in naš list, to menda ne bo šlo. »Sloga« si naj do trajne življenjske sposobnosti opomore sama iz sebe, kakor je to z mnogimi boji in žrtvami moral storiti naš list, ra naše stroške in z našo pomočjo se to ne bo godilo. Naše mnenje je pa tudi, da je za časopis obmejnih Slovencev sposoben vsak list, ki piše v odločno narodnem duhu. In to stori naš list vsaj ravno tako kakor »Sloga«. S tem je za vsakrat ta zadeva za nas končana. Če pa bi hoteli gotovi ljudje v gori opisanem smislu še dalje delati, bomo pa tudi mi vedeli, kaj nam je storiti. Najmanj pa smatramo poklicanega za to, da bi vpregel pristaše narodne stranke v agitacijsko delo za »Slogo«, g. Bega kot potovalnega učitelja CMD., katero — kakor že povedano — baš na Štajerskem vzdržujejo zvečine naši pristaši.

V eni zadnjih »Straž« je dr. Benkovič napisal neko kolobocijo, ki bi naj bila odgovor na »naprede liberalnih urednikov«. Dasi bi možu lahko odsvetovali naravnost zasmehljivo, vendar smatramo pod svojo častjo, se obširno baviti s človekom, ki smo mu že nešteto krat zabrusili v obraz gnusni naslov denuncijanta, ne da bi se bil ganil. Omejili se bomo odslej le na to, da bomo ljudstvu na kratko razkrili, kaj bo še »dobrega« za ljudstvo storil.

Viteški stan je podelil cesar g. Jos. Pogačniku, državnemu poslancu in podpredsedniku drž. zbora, baje za zasluge za armado.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Žalcu. Poročali smo na kratko že zadnjič, da se je predstojništvo usmiljenih bratov v Gradcu odločilo sezidati pri Žalcu v Savinski dolini za Spodnje Štajersko novo bolnišnico. Za Žalec so se odločili, ker je tudi višja posvetna oblast spoznala ta kraj za najprimernejši. Novi zavod bo namenjen posebno okrajem Celje, Vrnsko, Gornjigrad, Šoštanj, Slov. Gradec, Kobjice, Šmarje, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško. Žalec pa je nekako v sredini teh okrajev. Da se bo moglo s stavbo novega zavoda čim prej pričeti, se obrača predstojništvo usmiljenih bratov s ponižno prošnjo na veleč. duhovščino, na slavne obč. in okr. zastope, na denarne zavode in na vse ljudstvo Spod. Štajerske, naj bi z izdatnimi podporami k temu pripomogli.

IV. narodno-radikalni shod se vrši dne 13. in 14. sept. v Ljubljani v mali dvorani »Mestnega Doma«. Predavanja bodo o vseučiliščnem vpraša-

nju, o današnjem gmotnem stanju dijaštva, o pomenu in bistvu narodnosti, o narodnem radikalizmu in verstvu, o organizaciji; dne 14. sept. ob 8. uri zvečer je v Prešernovi sobi v gostilni pri »Novem svetu« občni zbor »Prosvete«. Dne 15. sept. ob 11. dop. se otvori v Jakopičevem paviljonu I. obrambna razstava, ki bo velike važnosti za nadaljno delo na narodno-obravnem polju. Dne 15. sept. je obenem tudi cvetlični dan v Ljubljani, zvečer pa kot zaključek vseh prireditev ples v veliki dvorani Narodnega Doma. Dne 15. in 16. sept. se vrši obenem tudi shod naprednih slovenskih abiturijentov.

Vpliv klerikalcev se je zopet v zadnjem času pokazal jasno v sledečem slučaju: Kranjska deželna vlada je zaukazala okrajnim glvarstvom, da morajo zaukazati občinam, naj napravijo povsod zopet dvojezične namesto samoslovenskih napisov. Dvojezični so, kakor znano, skoro povsod izginili l. 1908. In vpliv klerikalne stranke je tako velik, njena narodnost tako močna, — da je mirno pripustila to novo zaušnico Slovincem.

Dan 6. oktobra si mora vsak zavedni narodnjak napraviti prost za glavni zbor narodne stranke in veliko narodno slavnost v Celju!

Poročil se je dne 7. tm. Anton Jug, licejski učitelj v Ljubljani, naš štajerski rojak, z gđno Mici Rohrmannovo iz Šmihela pri Novem mestu.

Na vseučilišču v Gradcu postane baje naslednik umrlega učenjaka dr. K. Štreklja kot profesor slovenskih jezikov dr. Ivan Prijatelj, sedaj tajnik slovenskega zavoda na dunajskem vseučilišču.

Učiteljsko mesto. Na šestrazredni ljudski šoli z 1 paralelko v Sevnici, II. plačilni razred, je razpisana učiteljska služba v stalno ali začasno nameščenje. Prošnje do 20. septembra.

† Jaroslav Vrchlický, slavni češki pesnik, z meščanskim imenom Emil Frida, je 9. tm. umrl. Od l. 1901. naprej je bil tudi član gosposke zbornice.

Hmelj. Obiranje je pri koncu. Tri četrtine pridelka so že v rokah kupcev. Cene so zadnje dni nekoliko narasle.

Celjski okraj.

Čebelarstva razstava v Celju bo odprta od 15. do 19. avg. na vrtu g. Sušnika na Lavi. V nedeljo 15. tm. je ob 9. dop. otvoritev; ob 3. pop. v mali dvorani Nar. doma občni zbor čebelarkega društva, zvečer veselica v Narodnem domu. Dne 16. in 17. sept. poučna predavanja in ogledovanje vzornih čebelnjakov v okolici, dne 18. sept. poset kmet. šole v Št. Jurju ob j. ž., dne 19. sept. zaključenje razstave.

Celjska sokolska župa je priredila minulo nedeljo jako lepo uspelo telovadno tekmo, popoldne pa javno telovadbo in ljudsko slavnost. Popoldanska prireditev je bila jako lepo obiskana. Celjska Sokolska Župa je štela v l. 1911 štiri okrožja (brežiško, celjsko, mariborsko in zagorsko) s 24 sokolskimi društvi. Vsa ta društva so štela 1231 članov, 453 telovadcev, 69 vaditeljev in načelnikov, 461 članov v kroju, 197 dečkov naraščaja, 104 članice, 82 telovadk in 27 deklic naraščaja. Sokolska društva v Krškem, Celju in Mariboru štejejo vsako nad 100 članov.

Sestanek slovenskih trgovcev se vrši danes v četrtek, dne 5. septembra v gostilni pri »Zvezdi« v Celju.

Iz Celja. Policijske razmere v Celju in okolici postajajo čudne. Nekaterim mestnim policajem se menda že zopet toži po rabukah mestnih in gaberjskih barab, zato so začeli kar sami jih posnemati. Na dan nabora smo videli, kako je policaj Poznič popolnoma treznemu in mirnemu fantu strgal slovenski trak s prsi. O dogodku policaja Gračnerja, ki je 2. sept. nesramno ravnal z nekim slov. delavcem, bomo poročali svoječasno, ko bo preiskava končana. — Tudi v Gaberjih se je tamošnja nemškutarstva fakinaža zopet začela razvijati. V Sokolski dom je prišlo sedaj že parkrat več barab, ki so tam razgrajali in enega Slovenca celo ranili. Ali ne bi okoliška občina dala v Gaberje stražnika, ki si bo tudi proti nemškutarjem kaj upal?! In zakaj imamo pravzaprav orožništvo v Gaberjih?!

Na slovenski deški ljudski šoli v Celju je vpisovanje novincev 14 in 15. tm.; vpisovanje drugih učencev dne 16. sept., vsakokrat od 8. do 11. ure dop. v šolski pisarni. Šola se prične 17. tm. s šolsko mašo zjutraj.

Iz celjske okolice smo prejeli: Z več strani se slišijo pritožbe o nekorektnem in neprijaznem nastopu uradnika Pr. na okoliški občini napram strankam; ali to postopanje izvira iz nagajivosti ali pa iz političnega naziranja omenjenega gospoda, ne bomo preiskovali. Zadnjič se je n. pr. več doslužnih vojakov, ki so se hoteli javiti, na nedostojen način nahrulilo! To se dogaja zopet nekaj časa sem po receptu, kakoršnega smo pred volitvami imeli na občini in kateri nam je že toliko škodoval. Prosimo g. župana, da napravi red, da se bo s strankami ravnalo, kot to zahteva čast in pa dobrobit občine. — Okoličan.

Zadruga »Lastni dom« v Celju je sklenila zaprejš obrestovati hranilne vloge nepretrgano tj. od vložitve sledečega dne do dne vzdiga po pet od sto. Glej inserat!

V Braslovčah se vrši v nedeljo 15. tm. ob vsakem vremenu velika sokolska slavnost.

Iz Št. Petra v Sav. dol. se nam poroča: V nedeljo 8. tm. so tu prenočili mariborski topničarji na povratku z manevrov. Četvero njih je prišlo v eno tukajšnje gostilno in so tam izživali z »Wacht am Rhein« in »Deutsches Lied«, tako da jih je na posled gostilničarka morala enostavno ven vreči. Ta bi bila lepa, da se bomo zdaj že morali pustiti od članov cesarske armade ipzivat! Stvar bomo zasledovali!

Iz Celja. Na deželni meščanski šoli v Celju se vrši vpisovanje učencev dne 15. in 16. septembra od 9. do 12. ure dopoldne v ravnateljski pisarni. Pripomnimo, da naznanja to ravnateljstvo izključno le v nemških listih, dasi je šola namenjena v prvi vrsti slovenskim učencem.

Do smrti pretepli so, kakor smo svoj čas poročali, dne 3. avgusta nekateri fantje Blaža Merzlaka v Rovšnikovi gostilni v Litiji pri Mozirju. Dne 5. tm. je bilo pred celjsko okrožno sodnijo zaradi tega osem fantov obsojenih na enega do osemnajst mesecev težke ječe.

Iz Mozirja poroča »Slov. Narod«: Minule dni je prišel v neko tukajšnje narodno trgovino potnik velenemške tvrde König v Celju, čije uslužbenci so demonstrirali proti sokolom, vračajočim se iz Trbovelj v Celje. Še predno je mogel potnik kaj ponuditi, mu je trgovec pokazal vrata in mu tudi povedal, zakaj.

Iz Vranskega. Žalostno sliko, kako vzgaja duhovščina mladino v svojih vsakovrstnih organizacijah, nam kaže slučaj, da je 10. tm. Marijina devica Ivanka Kovčič že tretjikrat zaradi pisave anonimnih žaljivih pisem sedela na obtožni klopi pred tukajšnjim sodiščem in bila obsojena na 6 tedenski zapor, sedaj že drugičkrat. Pač nesrečna žrtev! Kdaj bodo spregledali stariši in učili sami svoje utroke pošteno živeti, ne pa da jih učijo po dekliških zvezah hinavstva in obrekovanja. Toda tudi tem hujskačem bo treba enkrat se zagovarjati za svoje žrtve.

Iz Gornjega grada. Naš dekan je začel zadnji čas politično živjeti. S prižnje kar leto groznje na vse strani. Sedaj je odpovedal službo organistu Ribiču, ker ni hotel trobiti v klerikalni rog. Sicer se pa začenja jasiti. Čuje se, da je načelnik farovške posojilnice odpovedal cerkveno ključarstvo in tudi za posojilnico mu baje več ni. Še sej se ne udeležuje. Beležimo to samo kot govorico.

V Mestinju se je nedeljska obnovitev ljudske veselice krasno obnesla. Ljudstva je bilo, ker janski okraj krasno obnesla. Ljudstva je bilo, ker je vreme bilo ugodno, še več kot prvokrat, osobito mnogo kmečkega. Za ustanovitev javne ljudske knjižnice v Št. Petru na Medv. selu je preostalo krog 60 K čistega dobička. Hvala vsem, ki so k častnemu uspehu pripomogli.

SURDA

in modno blago za gospode in gospe priporoča izvozna hiša Prokop Skorkovský in sin v Humpolcu (Češko). Vzorci na zahtevo franco. Jako zmerno cene. Na željo dam tukaj izgotoviti gosposke obleke. 107 48-31

CEFIRI

Ptujski okraj.

Iz Št. Vida pri Ptujju se poroča o naravnost neverjetnem slučaju, kako gospodarijo nemškutarji tam, kjer imajo oblast v rokah, na račun davkoplačevalcev. V tamošnji krajni šolski svet je po milosti nemškutarskega okrajnega šolskega sveta v Ptujju prišel tudi Schostersich. Hotel je takoj pokazati svojo moč. Razpisano je bilo učiteljsko mesto in v razpisu je krajni šolski svet naznanil, da učiteljski moči na razpolago stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kabineta, kuhinje in kleti. Razpis je bil v seji enoglasno, tudi s Šoštarčevim glasom, sprejet. Mesto je pa dobil učitelj, o katerem je Šoštarč vedel, da ne bo maral zahajati v njegovo gostilno in trgovino. Zato se je sklenilo, da novi učitelj ne dobi stanovanja, katero je bilo razpisano, ampak se ga je hotelo poriniti nekam drugam. Dotično stanovanje se je oddalo neki učiteljici, češ: »Novi učitelj ne dobi tega stanovanja, pojdite vi vanj na našo odgovornost«. Učiteljica je res to storila, in ko je novi učitelj prišel, je bil brez stanovanja. Moral je iti stanovat v gostilno. Tožil je seveda krajni šolski svet. Načelnik Verdnik je v sporazumu s Šoštarčem brez vsake seje dal pooblastilo dr. Plachkiju. Krajni šolski svet je tožbo zgubil in mora plačati stroške, ki bodo znašali nad 300 kron. Seveda jih bosta Verdnik in Šoštarč plačala iz blagajne krajnega šolskega sveta. Toda če drugi člani istega in če šentvidski občani niso čisto na glavo padli, bodo povrnitev tega zneska zahtevali od gori imenovanih, ki sta zapletla krajni šol. svet brez vsake seje in sklepa v to pravdo. Naj posežeta v svoje žepce, denar davkoplačevalcev je za tako politiko nemškutarjev veliko predrag.

Iz ormoškega okraja. Čudnega prijatelja ima slovenska društvena križevska opekarna v osebi gosp. župnika Bratuška iz Svetinj. Mudil se je zastopnik opekarne v naši okolici ter se je oglašil tudi pri g. župniku. Ta mu je pa označil posestnike, kateri so »liberalni« ter mu naročil, naj teh ne obišče. — Kolikor nam je znano, so baš nekateri naši napredni ljudje se posluževali dosedaj v tukajšnji oko-

lici izdelkov te opekarne, med tem ko župnikovi pristaši hodijo k nemškim konkurentom. — Zastopnikom križevske opekarne pa bi svetovali, naj si ne hodijo po farovžih informacij iskat, ker s tistimi nasveti najbrž ne bodo daleč prišli.

Iz Središča. Da se z ozirom na dopis v št. 35. »Slov. Gosp.« spozna resnica, si dovoljujem dotične trditve v tem smislu popraviti: Ni res, da bi vrget nek šolar iz V. razreda, ravno iz razreda g. Muzeka (v kojem pa bi moral tudi g. kaplan učiti lepo vedenje!) kamen, potem pa ogrizek na sosedno dvorišče, res pa je, da o kakem kamenu takrat A. K. sama nič ni vedela. Tudi ni res, da bi A. K. nek učenec nazval s »sovo«, ker mi tega ni omenila, dasi je že radi ogrizkov grozila celo s »tožbo«, res pa je po zadržilu šolarjev, da je imenovala prijazna gospodinja napram njim sokole — tolovaje. kar najboljšo kaže njeno oliko. Ker sem pa fanta strogo posvaril, je smešno, da še očita dopisnik »Slov. Gosp.« liberalcem oliko, in vendar so ta našemu gosp. dopisniku nevaren čin izvršili le — otroci. Zakaj naš dopisnik ni naštel še več »neresnic«, če že otročjo razposajenost obeša na veliki zvon?! —

Mariborski okraj.

Iz Slov. Bistrice. V bližnjih Pokošah je zadnji teden 4krat gorelo in sicer pri posestnikih Šlambergerju in Prahju in pri posestnikih Planinšek in Pišorn. Kdo zažiga, se ne ve. — Posebna komisija je ta teden od okrajnega zastopa prevzela novo cesto iz Šmartna na Pohorju v Smreče in Bojtinu. Cesta je važna posebno za lesno trgovino.

V Dogošah pri Mariboru je gostilničar Šmitmaul delavcu Francu Šternu, ki je zahteval šestnajstinko žganja, nalil namesto žganja arzenika. Moral je v bolnišnico. Če se je zgodilo po pomoti ali nalašč, bo dognala preiskava.

V Framu se je 5. tm. v mlinu gosp. Vežjaka ponesrečil njegov sin Janez Vežjak. Prišel je z desno roko v stroj za ožje ter mu je zmečkalo desni kazalec.

V Selnici ob Muri je bil v nedeljo 8. tm. za župana zopet izvoljen Fr. Ferlinc.

Ljutomerski okraj.

Veržej. Ker se je »Slov. Gospodarju« v št. 35. z dne 29. avg. zopet zljubilo, da se zaganja v nas pašnik in g. dr. Kukovca, mu pač ne smemo ostati dolžni odgovora. — Očita dr. Kukovcu, da baje strelja kozle, pri tem pa ne pomisli, kakšne osle so streljali on in njegovi pristaši pred par leti, ko so nam po gajih mazali drevesa z belo in rdečo barvo, rekši: »Zdaj pa pasite tma, kjer je belo!« Nadalje čveka tudi, da gledajo vsi uradi, ki jih osrečuje g. dr. Kukovec s svojimi vlogami, »pomilovalno na nas«. Radi bi vedeli, zakaj-li? Uradom pač ne storimo nič žalega s tem, če si ne damo svojih podedvanih pašnih pravic kratkoma vzeti. In vloge g. dr. Kukovca so menda vsaj toliko pravilne, kakor bi bile, če bi jih iztuhtala veleumna buča dopisunkova. Čudno se nam pa seveda zdi, da imajo tisti slavni uradi srce in uho samo za naše nasprotnike (klerikalne pristaše), ko so vendar od nas ravnotako plačani kakor od njih. Zakaj niso imeli ti uradi pomilovanja za nas takrat, ko bi bili morali plačati globe, pa ni bilo s čim; tedaj pa so prišli biriči, pa hajdi v hleve, kleti itd. in tukaj so jemali, kar se je dalo odnesti ali odgnati! Vse so nam pobrali! Priznanašali niso niti vdovam niti siromakom. Kletev in jok sta spremljala te brezsrčneže. Ako pa je takrat te ljudi kdo izmed prizadetih malo postrani ali navskriž pogledal, pa je prišel še v zapor; še celo taki, ki teh biričev nikoli videli niso, so morali pozneje jesti ričet. — Zdaj pa se vprašamo: kdo se je potegnul za nas v onih žalostnih časih, če ne g. dr. Kukovec? Če bi bilo šlo tako naprej, kakor je nam nenaklonjena gosposka začela, bili bi znabiti danes že vsi za-pašarji brez domovja! — Nezreli tintomaz tudi blodi, da bomo Verženci pri prihodnjih volitvah poslali g. dr. Kukovca »v penzijo«. Smešno! Kako hočejo to storiti tisti, ki ga niti volili niso! G. dr. Kukovec je postal dež. poslanec brez njih in bo tudi v prihodnje dež. poslanec brez njihovih glasov. Mi vsi, za katere se je mnogo trudil, pa ga bomo volili zopet enoglasno! Bog ga naj živi!!! — Udani mu Verženci.

Brežiški okraj.

Umrla je v Sevnici gospa Amalija Kramar, gostilničarka in oskrbnica bralnega društva v starosti 75 let. Bila je marsikomu znana kot sevnška kavarnarica ali »kofetarica«. N. v m. p!

V Sromljah je za župana zopet izvoljen G. Jožet Petan.

Župnija Sv. Peter pod Sv. gorami se je podelila tačasnemu provizorju g. Ivanu Lahu.

Slovenjegraški okraj.

V Mislinji je 4. tm. umrl trgovec in posestnik g. Rajmund Jaklin.

Konjiški okraj.

V Zrečah so priredili 18. avgusta ondodni mladi tamburaši veselico, ki je bila kot prva veselica v dotičnem kraju izborna obiskana. Prireditve je bila povsem nestranakrska ter so se zanjo še posebno trudili nekateri posamezniki, katerim je do prave izobrazbe med ljudstvom in kateri gotovo niso pristaši naših klerikalcev. Sedaj pa pisarji po »Straži« in »Gospodarju«, da je bila to prireditve njihove mladeniške in dekliške zveze. — Nekaj več pošte-

nosti bi pač pričakovali vsaj v tej zadevi od dopisnikov »Straže« in »Gospodarja«.

Jz raznih slovenskih krajev.

V Ljubljani je odstopil dr. Fr. Detela kot občinski svetnik, ker sta mu presedala Štefe in dr. Zajc s svojo surovostjo, dasi je tudi sam klerikalec.

Pri Devici Mariji v Polju je umrla 8. tm. gospa Antonija Kuhar, nadučiteljeva vdova in gostilničarka, stara 64 let.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odpravo peg in za dosego in ohranjenje nežne, mehke kože in bele polti in boljšega mila kot svetovnoznano lilijno mlečno milo Steckenpferd, znamka jezdná palica, od Bergmanna & Co., Tetschen a. E. — En kos se dobi za 80 vin. v lekarnah, drogerijah in vseh enakih trgovinah. Ravnotako se obnese Bergmannova lilijna krema »Manera« čudovito pri ohranjenju nežnih, bellh ženskih rok; dobi se v tubah po 70 vin. 135 40-31

Društvene in druge prireditve.

Sokolska slavnost v Braslovčah se vrši 15. tm. v istem obsegu kot je bila nameravana 1. sept., ob vsakem vremenu. Ob pol 3. sprejem bratskih društev v Rakovljah, nato slavnostni spreved po trgu na veselični prostor. Pri prostih vajah nastopijo tudi sokolice Svira šoštanjnska narodna godba. Pridite v polnem številu vsi, ki čutate narodno!

Čitalnica v Brežicah priredi v nedeljo, dne 15. sept. 1912 ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah gledališko predstavo. Uprizori se veseliga v treh dejanjih »Izbiralka«.

Prostovoljna požarna bramba za ormoško okoličico s sedežem na Hardeku priredi v nedeljo 15. sept. 1912 v prostorih gospe Julijane Kalchbrenner k »solncu« v Ormožu veselico z godbo (društveno), fombolo in prsto zabavo. Vstopnina 20 vin. za osebo. Društveniki prosti. Preplačila v društvene namene se hvaležno sprejmejo Začetek ob 3. uri popoldan.

Dopisi.

Iz Gornjega grada. Kaplan Rabuza je začel v zadnjem času tudi v sosednjih župnijah uganjati svojo politiko. Njegova nemirna in strankarska natura ga je privedla dne 18. avgusta 1912 na čebelarški shod k sv. Frančišku, da tam poskusi med mirno zborujočimi čebelarji razdor. Kolikor nam je znano, se je shod v Tišlerjevi gostilni vršil v najlepšem redu in bi se bile tudi volitve izvršile tako, da bi bilo vsestransko lahko pričakovati od novega odbora žilave delavnosti, ki bi bila največjega pomena za pametne čebelarje, ko bi ne vstopil tik pred volitvijo kaplan Rabuza s svojim ministrantom iz Okonine. Vzlic temu, da Rabuza menda ne ve ločiti trota od navadne čebele — si je pridobil na hinavski način vstop v podružnico in kot ud je seveda takoj pričel svoje razdorno delo. Posrečilo se mu je sicer, da je njegova lista pri volitvah prodrla, a nekateri zaslepljeni čebelarji so se bridko kesali, da so mu šli na limanice. Dokaz temu je, da so zahtevali takoj drugo volitev. Vsled pritožbe dveh odbornikov je c. kr. politična ekspozitura zaukazala, da ima stari načelnik izvršiti vnovič volitev 3 odbornikov. No, g. Rabuza, zdaj bo pa trebalo dati »šrifte« nazaj, da se bodo zvršile še te volitve v korist društva, da ne bomo na spomlad imeli samih mrličev v čebelnjaku. Toliko odgovarjamo stvarno na bedasto notico »Straže« o »Poznem roju«. Vrnili bi lahko z enakim, pa ne maramo.

Ivanjkovci. Dne 5. tm. je imela skupna obrtna zadruga s sedežem v Ivanjkovcih, ki obsega 12 občin ormoškega okraja, tukaj svoj občni zbor, na katerem so bile na dnevnem redu tudi volitve načelstva in odbora. Kot organizacija trgovstva in obrtništva mora stati zadruga nad strankami, zato so se izvolili pred tremi leti možje, ki so se v zadrugi vsake politike varovali. To pa našim klerikalcem seveda ni prav, gospodovali bi radi oni v zadrugi. Naš farovski adjutant gosp. Jerebič se je trudil cele dneve, da bi spravil dovolj ljudi skupaj, ki bi njega spoznali sposobnega za načelnika. Vjel je na svoje limanice tudi par ljudi, kateri se niso nič kaj dobro počutili v tej družbi — morebiti so se sedaj spametovali. Pa vse skupaj ni pomagalo nič — od 102 članov se je udeležilo volitve 40 članov, od teh je dobila klerikalna lista le 14 glasov, naša pa ostalih 26. Ustanovitelj te zadruge in dosedanj načelnik g. Leopold Petovar se je odpovedal vsled bolehavosti vsakemu nadaljnjemu sodelovanju že pri zadnji odborovi seji. Po dokončanem občnem zboru se mu je zahvalil za njegov trud v imenu vseh navzočih v zbranih besedah g. Ivan Anošek. Načelnikom je bil izvoljen g. Lovro Petovar, trgovec v Ivanjkovcih, njega namestnikom gosp. Vinko Ozmeč, trgovec pri Sv. Tomažu pri Ormožu, odbornikom pa gg. Ivan Anošek, gostilničar v Žvabu, Majcen Alojzij, mizar, in Antolič Franc, trgovec pri Sv. Tomažu pri Ormožu, Simončič Edvard, trgovec in gostilničar, in Martin Zadravec, krojač pri Sv. Miklavžu, Meško Andrej, kovač v Hermancih, Bogša Ivan, lončar, in Stučl Martin, čevljar v Mihalovcih ter Zadravec Franc, sodar v Pavlovskem vrhu, njih namestnikom pa gg. Krajnc Ivan, sedlar pri Sv. Tomažu, Podgorelec Franc, sodar na Runču, Jerebič Mihael, lončar na Kogu.

Križevci. Spet smo izpredvideli, kako znajo klerikalci lagati. V zadnji številki »Slov. Gosp.« pravi

nek dopisnik: »Slišimo, da namerava »Križaničev študent« prirediti tisti dan veselice pri Solini, kot naše Bralno društvo.« Ako ne znaš resnice poročati, pa rajše molči. »Križaničev študent« ne bo priredil nikake veselice, priredila jo pa bo naša Ciril-Metodova podružnica, katere predsednik je g. dr. Josip Lebar. »Križaničev študent« pač radi svoje službe nima časa prirediti veselice. Nov oder nam bo dal narediti ob svojem g. Solina, kjer bomo imeli tudi javno ljudsko knjižnico. Ker pa odra v tako kratkem času ne more nikdo izgotoviti, se je pa gosp. Solina sam ponudil, da bo priskrbel oder in dobil je dva na razpolago. »Križaničev študent« pač ni naredil niti ene stopinje radi odra. Naj ima Bralno društvo veselico, kdaj hoče in kje hoče, mi se za to ne brigamo, mi bomo imeli svoje dne 15. sept. Naj vas ne skrbi, ali bomo imeli kaj ljudi ali ne. Komur je mar podružnica in komur smo mi ljubi in dragi, bo že prišel, vi pa vaše ljudi le imejte. Naši igralci in igralke so se ljudem tako prikupili, da vedno povprašujejo, če bodo že skoraj kaj priredili. »Križaničevemu študentu« torej ne bo treba si ljudi naročevati. Le laži, dopisnik, kolikor se da, laž je tudi beseda, kaj ne? Pred kratkim mi je pravil nek fant, ud bralnega društva: »G. kaplan pač Križaničevim ljudi ne more videti, Franca pa naravnost sovraži. Zadnjič je celo rekel: »Kdor me je dal v »Narodni list«, tisti me je dal tudi v »Štajerca«, pa saj vem, da tega nikdo drugi ne dela kot tisti »Križaničev študent«. Ubogi »študent« je pač vsega kriv, dasiravno se mu niti o tem ne sanja, česar ga dolži g. kaplan. Da, kdor ima do koga sovraštvo, obesi vse nanj, najsibo kriv ali ne. Pač lepa ljubezen do bližnjega. Dobro, da je »Križaničev študent« tako velik, drugače bi ga klerikalci gotovo že davno živlega in celega požrli. — Podružničar.

Iz ormoško-ljutomerskih goric. (Stanje vinogradov). Letos smo se lahko prepričali, da je »Lorenčev« (10. avg.) resnično prvi jesenski dan, kakor to zatrjuje štari pregovor. Od tega dneva nimamo letos več stalnega vremena. Deževje v drugi polovici meseca avgusta je povzročilo, da je postalo tako zgodaj občutno hladno; je, kakor da bi solnce ne imelo nobene moči več, vedno piha mrzli vetrovi in vedno je oblačno, štiri tedne zaporedoma. Dež meseca avgusta je bil tudi vzrok, da se je prikazal oidium kakor že dolgo ne. Vsaka gorica ga ima, ena več, druga manj, kakor je zasajena z eno ali drugo sorto; najbolj bolan je pošcip, pa tudi le tam, kjer se ni pravočasno in pravilno žveplalo. Ko se je omenjenega časa začel pojavljati oidium (ljudje pravijo »pepel«, in to za oidium kakor tudi za peronospero na grozdju), so hiteli vinogradniki še enkrat škropiti z zmesjo galice, apna in sode, nekateri, kakor pravijo, s povoljnim uspehom, drugi zopet z nepovoljnim, češ, da je vse zastoj, ako se enkrat pravočasno žveplanje zamudi. Zopet drugi so škropili z natronom, 30 dek na polovnjak, brez vsake druge primеси; kakšne uspehe so dosegli, nam naj blagovoliijo na tem mestu svoječasno objaviti. Sicer pa se najdejo tudi gorice, v katerih se ni nobenkrat žveplalo, pa zategadelj vendar ne moremo trditi, da bi bilo v istih več oidiuma kakor v drugih, kjer se je redno dva- do trikrat žveplalo, iz česar sledi, da je bolehavost tudi od lege odvisna. Bolezen in vreme pa močno zadržujeta pravočasno mehanje grozdič, vsled česar bomo morali letos bolj pozno brati ko dosedaj. Eno pa stoji: najsibo pridelek kakršenkoli, drag bo!

LISTEK.

Ceški otok pod nemškimi valovi.

Spisala Sokolova. — Poslovenil Š. K.

(Dalje.)

Tako je tedaj govorila učiteljica in Tona se je za trdno odločila, da se ne bo nikdar izneverila dolžnostim napram svojemu narodu; v svojem dekliškem ognju je še živo hrepenela po tem, da pridejo nad njo izkušnje, da se more okrepiti. Bode samo straža, a zvesta in vstrajna do zadnjega diha.

In sedaj, ko jo je udarec izkušnje tako udaril, ji je v duši vstalo navdušenje in dana obljuba, s katero se je bila takrat zavezala.

»Ne, ne bodo me zvalili na svojo stran«, je dejala odločno.

Obrnila se je od izložbe in šla dalje. Pred njo v celi širini prostranega trga se je dvigala ohola, ponosna mestna hiša. Aprilovo solnce, nagibajoče se k zapadu, je osvetljevalo s svojimi zlatimi žarki njno razkošno pročelje, in svetile so se šipe v širokih oknih.

Toni se je zdelo, da vidi hudoben pogled, ki ga meče zbornica nanjo in na vsakega, ki je Čeh.

Da, tu je bilo gnezdo sovraštva proti vsemu, kar je bilo češko v mestu, in odtu se je širilo dalje ko mraz, vedno dalje in dalje v vedno večjih in večjih krogih. Zavzemalo je srca možkih in žensk, fantov in deklet, starčke, ki so bili že z eno nogo v grobu; utihotapljalo se je z materinim mlekom v dojenčevo srce, a z živim primerom in z živo besedo so ga širili po nemških šolah. Širilo se je po časopisih, napolnilo je javne zavode, drzno in brezobzirno je gospodovalo v trgovini, despotsko in tiransko v industriji. Z njim je bilo napolnjeno vse ozračje, da si se dušil v njem, in izgubljalo se je v njem življenje teh trpinov. Tona, ki si je brisala solze, je čutila, kako jo peče to sovraštvo na ustnih.

Zatopljena v mislih je naenkrat videla, da je v vrtincu delavcev, ki se vračajo domov, in na

katere je bila danes popolnoma pozabila, in izročila se je brez volje njihovim valovom. Češki zvoki so jo vzbudili. Požirala je pretrgano govorico, pozabila je na svojo bedo.

Eden je govoril o krompirju, za katerega je najel tri kraje, in ga boče posadil jutri, če boče vreme. Drugi je zopet računal, koliko mu boče preostalo, ko poplača male dolgove pri peku in v špecijski trgovini. Tretji je pravil, da mu bolega žena, da gre vedno strahoma domov, ali jo boče še našel živo, a jo mora vendar puščati samo in te soseda včasih pogleda k njej iz same krščanske ljubezni.

Vsi so stopali naglo, kakor hodijo vnajni delavci, prehitevali so jo, ker ona ni mogla tako hiteti s svojimi drobnimi dekliškimi koraki. Za mestom, kjer se je odprl poln pogled na temni šmrekov gozd, ki se je širil ob reki, je obstala. Čakala je, da so odšli vsi ti možje dela naprej, ki hite k svojemu ognjišču, in sprenijala jih je dolgo s pogledom pönim simpatije, nato pa je krenila v bližnji mestni park po stranski poti.

Dalje sledi.

Nedvomno je pravica

vsake gospodinje, da dobi za svoj dober denar isto blago pri nakupu, katero je kot njej uzajajajo izdatno kakovost že od nekdanj preizkusila.

Tako je tudi s

„pravim : Frančkovim : pridatkom za kavo“
s kavinim mlinčkom !!!

||| Pred varajočimi ponaredbami se |||
v interesu kupovalk najpo svari.

Toyarna v Zagrebu.

im 47

Gospodarski paberki.

Slovenska c. kr. obrtna šola v Ljubljani. Lani smo Slovenci dobili v Ljubljani c. kr. državno obrtno šolo. Naše obrtništvo je takega zavoda bilo potrebno, kakor novorojeno dete mleka; kajti do obrti se stavijo danes mnogo višje zahteve, kakor nekdanj in te višje obrtniške izobrazbe si je moči pridobiti samo v strokovni šoli. Če torej Slovenci hočemo na polju obrtnije se povzpeti do višine, na kakoršni stoje danes drugi narodi, pa tudi če hočemo, da nas na naši zemlji v obrtniških strokah tujci ne izpodrinejo, potem se nam je z edino obrtno šolo, ki jo imamo, okoriščati na vso moč. Slovenska mladina obrtniškega stanu, v Ljubljano na obrtno šolo! Slovenci imamo za razne obrti že od nekdanj nenavadne zmožnosti, saj so se nekatere obrti bile doslej čudovito razvile; imenujemo le mizarstvo; slovenski obrtnik, ki si bo strokovno izobrazbo še izpopolnil v obrtni šoli v Ljubljani, pa bo lahko z vsakomur tekmoval. Zato opozarjamo javnost na c. kr. državno obrtno šolo v Ljubljani. Ta šola obsega tačas nastopne oddelke: I. delovodsko šolo za mehanično-tehnične (kovinske) obrte; II. stavbno obrtno šolo; III. mojstrsko šolo za stavbne in pohištveno mizarstvo; IV. strokovno šolo za lesno in kameneno kiparstvo; V. specialne (posebne) tečaje za obrtnike; VI. javno risarsko in modelirsko šolo; VII. žensko obrtno šolo; VIII. strokovne tečaje za nadaljno izobrazbo učiteljstva na obrtnih nadaljevalnih šolah. Zadnji oddelek za obrtništvo ni neposrednega pomena. O nalogah raznih oddelkov, o učni dobi, o sprejemnih pogojih in o času sprejema izve podrobnosti vsakdo pri ravnateljstvu zavoda.

O pitanju perotnine. V poletju krmi bolj z ječmenom, po zimi bolj s koruzo in zraven tega še z ovsem, ržjo in pšenico. Dajaj le toliko, kolikoli lahko takoj požrejo. Dodatki redilnih krmil (razdrobljenih kosti, ribje in krvne moke itd.) zvišajo množino jajc. Skrbi po zimi za zelinje (z razobešenjem nekoliko repe). Po zimi dajaj mlačno vođo za piti, ker vpliva ta ugodno na ozimska jajca.

Konju ni treba ležati, da se izpočije, kajti sklepi njegovih nog so tako ustvarjeni, da ostanejo noge brez najmanjšega napora mišic trdne in konja stanje nič ne utruji. Če se konj po noči vendar vleče, stori to zato, da se odpočijejo one mišice, ki nosijo težko glavo, ki se ne opira sama, kakor pri človeku, kjer stoji po koncu. So konji, ki se ne vlečejo nikdar, ampak počivajo in spijo stoje. Če se pa konj, ki ima sicer navado počivati leže, delj časa več ne vleče, je to znamenje, da je bolan, in sicer v takem delu telesa, da mu je ležanje nadležno; v tem slučaju je poklicati živinozdravnika.

»G. N.«

Zadnji dopisi.

V Šmartnem ob Paki je za župana zopet izvoljen g. Martin Pirtošek.

V Ormožu je 10. tm. umrla gospa Julika Rajšpova roj. Korbpčeva, soproga tamošnjega g. nadučitelja, v starosti 36 let po daljši bolezni. Pogreb je danes. Iskreno sožalje!

Vreme zadnjih dni se čisto nič ne loči od jeseni. Po gorah je sneg. Vedno deževje bo na pridelke, ki so še za spraviti, hudo uplivalo, osobito pa na grozdje.

Pri nadomestni volitvi v veleposestvu za štajerski dež. zbor je bil namesto bivšega poslanca Mayr-Melnhafa izvoljen Alfred baron Moscon.

Vojska na Balkanu? Iz Carigrada se širi zadnji hip vest, da je Bolgarija podala Turčiji ultimatum, ter da zahteva avtonomijo Macedonije. V najkrajšem času utegnejo biti diplomatske zveze med obema državama pretrgane.

Ruška koč. Za planinsko veselico, ki se je priredila povodom otvoritve in blagoslavljanja »Planinke«, se je veliko trudilo mnogo gospa iz Ruš, Smolnika, Lobnice in Maribora. Izrekamo jim tem potom najsrčnejšo zahvalo! Posebno pa se še zahvaljujemo gospej Julčki Sernčevi, čast. g. dr. Medvedu, gg. pevcem in za planinstvo tako vnetemu gospodu Brunu Rotterju. — Podravska podružnica S. P. D.

Razne novosti.

Križevački ponarejevalci denarja pred sodiščem. Pred par meseci smo poročali, da je zagrebška policija prišla v Križevcu na sled celi tolpi ponarejevalcev denarja. Ponarejevalci so imeli vse potrebne stroje, depar pa so skrivali v voliš brune pod streho. Svojo obrt so izrjevali že par let in spravili več sto tisoč ponarejenega denarja v promet. Aretirana sta bila orgijarska mojstra Ivan in Viktor Erhatič, Ivan Hlinič in fotograf Vladimir Kolumbar. Te dni se je vršila proti obtožencem v Bjeovaru glavna razprava, ki je vzbudila med občinstvom velikansko zanimanje. Sodišče je obsodilo Viktorja Erhatiča na eno leto, Ivan Erhatiča na šest mesecev, Ivan Hliniča na tri mesece, fotografa Vladimira Kolumbarja pa na osemnajst mesecev težke ječe.

Grozen umor. Iz Sobotice na Ogrskem poročajo: Na železniški postaji Bacs-Atwas je vozil strojvodja Aleksander Csollan slučajno ob enem s kurjačem Mihalom Horvat, katerega je že delj časa sovražil. Ko je Horvat pred lokomotivo odstranjeval pepel, je Csollan pognal lokomotivo, ki je kurjača raztrgala. Merilca so zaprli.

S sekiro ubila svojega moža. V Kamisoki v Galiciji se je pribetila zadnje dni grozna obiteljska založra. Mlada žena je imela ljubavno razmerje s hišnim hišcem. Ker jima je mož prišel na sled in je hotel hlapca spoditi iz službe, sta se skrivaj dogovorila, da najubega moža ubijeta. Nek-ga dpe se odpeljeta mož in žena v sosedno vas na selo. Ko sta se vračala v večer z vozom proti domu, je hucobna žena naepk at pograbila za moževino hrbtom kopljeno novo sekiro in je začela udrihati z njo po njegovi glavi. Njč hudega slutečega moža je žena grozno razmesarila. Večkrat mu je prebila lobanjo, iz katere so se vsuli topli možgani po vrbni obliki zločinke. S krvjo in možgani svojega moža oskropila je zverska žena obežala z voza in se skivila da škoduje svoja hiša. Konji so voz samj pripeljali domov. Zapita močilka je izpovedala, da je ubila moža zato, da se poroči z mladim hišnim hlapcem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Gornjigrad. Dejstvo priobčimo. Drugo posebno in brez pomena. — **Celje:** To je tudi naša srčna želja, da bi izhajal list dvakrat na teden. Morda da se posreči!

Otroci lahko dobivajo zobe.

S skrbjo čaka marsikatera mati časa, ko začne njen ljubljencek dobivati zobe, posebno če manjka njegovemu telesu prava odporna zmožnost. Da se ta povzdigne, ni po zadržilu tisočev mater boljšega sredstva kot Scottova emulzija. Njena poraba povzroči mnogokrat že v razmeroma kratkem času obrat na bolje, maliček postane živahnejši in prestane potem skoro brez vsakih poblečij čas zobne rasti. Mnogokrat ljubijo otroci

SCOTTOVO EMULZIJO

tako zelo, da Scottovo steklenico redno pozdravijo, kar sprenijaje zdravljenje s tem izobtnim otroškim krepljivim sredstvom materi in otroku v veselje.

Vendar samo

Scottova emulzija

in nobena drugi.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vsah lekarnah. Kdor pošlje 5 v v znakah na Scott & Bowne A. D. Z. O. Z. Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dobi enkratno poskusno pošiljatev od lekarne. 55 2

Izjava.

Izjavljam, da ne prevzamem odgovornosti za poravnavo dolgov, katere bodisi kdorkoli na mojem ime ali račna naredi.

M. Zdošek, nadučitelj v Orliavi.

Loterijske številke.

Trst, 7. septembra 1912: 61, 34, 43, 50, 33
Linc, " " " 19, 44, 58, 24, 32.

Lepo posestvo

pol ure od cerkve Sv. Duha, je **naprodaj**. — Posestvo ima zelo lepo lego in meri 41 oralov, med temi je 31 oralov gozda. Posloplja so v dobrem stanu. Zraven je tudi novi mlin. Cena posestvu je 13.000 K. Plačilni pogoji so zelo ugodni. Več pove **Jakob Vališer** pri Sv. Duha pri Lu anah via Ehrenhausen. 573 1

Kmetje - hmeljarji!

Dve sušilnici za hmelj sta **naprodaj**. Obe sta srednje velikosti, torej pripravni za gospodarje, ki pridelajo do 15 stotov hmelja. Sedaj, ko je hmeljski čas za leto 1912 minjal, sta zelo poceni **naprodaj** (prihodnje leto, tik pred novo hmeljsko sezono, bi bile namreč dražje). Pre-krbite si sušilnice za mali denar pravočasno, da vam prihodnje leto ne bo treba nabaviti si nove in drage sušilnice. Več se izve v 571 2-1

kolodvorski restavraciji v Žalcu

Pozor! Pozor!

Prva največja zaloga in delavnica čevljev priporoča svojo veliko množino najfinjših in najmodernejših jesenskih čevljev za gospode, gospe in otroke. Dalje pristne **lovške čevlje** s podplati iz plutovine. 567 2-2

Štefan Strašek,
Celje, Kovaška ulica št. 3.

Stariši

ki želijo svoje hčerke temeljito, času primerno izobraziti, store najboljše, ako je pošljejo v **zavod šolskih sester v Celje**, kjer imajo priložnost naučiti se v **osemrazredni dekliški šoli** poleg predmetov, predpisanih za ljudske in meščanske šole, vsega, kar zahteva sedanja ženska izobrazba. V zavodu se poučuje vsestransko gospodinjstvo, posebno šivanje, kuhanje, umetna ročna dela, ribanje in godba. V posebnem tečaju se morejo usposobiti za **učiteljice ženskih ročnih del in otroške vrtnarice**. — Sprejemajo se deklice vsake starosti, ako so zdrave in lepega vedenja. — Nadaljna pojasnila daje **vodstvo šolskih sester v Celju.** 560 2-2

Nakupovalci vin, pozor!

Vljudno opozarjamo, da imamo v zalogi najboljša spodnještajerska vina vseh vrst, katera prodajamo sedaj po izjemno nizkih cenah, da se pripravimo za nakup novih vin. Opozarjamo pa čisto posebno nato, da prodajamo mi le zajamčeno pristna štajerska vina, medtem ko vinski trgovci razpečavajo slabejša ogrska in hrvaška vina pod imenom naših štajerskih. Imamo tudi veliko dobro uvinjenih transportnih in založnih sodov, katere oddamo po lastni ceni.

Prva južnostajerska vinarska zadruga v Celju, reg. zadruga z omejeno zavezo.

Dve hiši na prodaj,

25 minut od mesta Celja; ena je nova hiša s petimi sobami, kuhinjo, kletjo, gostilniško koncesijo in trafiko; pripravna je za trgovino; druga hiša je s tremi sobami, kuhinjo, dvema kletmi, v dobrem stanju, z gospodarskim poslopjem, štirimi oralnimi zemljišča v lepi ravnini in lepim sadovnim vrtom. Pojasnila daje: **Fr. Pušni**, čevljarski mojster v **Gaberjih pri Celju.** 547 3-2

Razpis službe okrožnega zdravnika.

Pri Sv. Jurju ob Ščavnici, okraj Gornja Račgona, se za tamošnji distriktni okraj razpiše s 5. sept. 1912 zdravniško definitivno mesto. Stalnih prispevkov daje deželni odbor 600 kron, občine 400 kron, okr. zastop za zdravljenje ubogih po dogovoru.

Prošnje je vložiti od 5.—25. sept. 1912 na načelništvu distriktnega odbora. Pripomni se, da morajo prosilci biti poleg nemškega tudi slov. jezika popolnoma zmožni.

Nemec, načelnik.

561 2-2

Popolno zaupanje

pridobile so si
Zvezda **MAGGI-JEVE** kocke
s kričkan
(gotova goveja juha)
MAGGI po 5 vin.
pri vseh gospodinjah.
Ime MAGGI jamči za takojšnjo pripravo in izvrstno kakovost

Maša oznanila.

Vsaka mastno tiskana beseda stane 10 vin. navadno tiskane pa po 4 vin. Znesek je vposlati naprej, ker se drugače inserat ne objavi.

Prodajam lepo malo posestvo, obstoječe iz: lepe zidane hiše, 3 sob, kuhinje, 2 obokanih kleti, novih govejih hlevov, vinskih hlevov, kozolca, domačega mlina z jako močno vodo, pripravno za umetni mlin ali žago, lepega sadovnjaka, 4 oralov zemlje; leži na lepem kraju blizu mesta in kolodvora Slovenjgradec. Cena 10800 K. Maks Murko, Legno p. Slovenjgradec. 594 3-2

!! 500 kron !!

Vam plačam, če moj zati- ralec koreninice „Ria-mazilo“ ne odstrani vaših kurjih oči, bradavic, ruženice v 8 dneh brez bolečin. Cena 1 lončica z garancijskim pismom vred 1 krona. Kemény, Kaschau, I. Postfach 12/227 (Ogrsko). 512 30-5

Čevljarskega pomočnika sprejme **Janex Bucej,** Teharje št. 40 pri Celju. 572 3-1

Trgovski pomočnik špecerijske stroke, soliden in zanesljiv ter vojaščinu prost, se takoj sprejme. — Ponudbe pod „F. K.“ na upravnishtvu „Narod. Lista“ do 20. t. m. 577

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano v Poljski ulici št. 14. Celje. 563 1

Dvoje posestev

eno pri Kostanjevici, drugo v Rajhenburgu, vsako z veliko hišo, gospodarskimi posloplji, velikimi njivami, obsežnimi travniki in 8 krasnimi gozdi, se takoj **proda** in sicer prvo za 15000 K in drugo za 26000 K. Hiša v Rajhenburgu je jako pripravna za večjo obrt ali trgovino. Pojasnila daje **Franc Roman,** Rajhenburg. 556 2-2

Spreten trgovski pomočnik

prvega nabora prost. Želi svojo službo s 15. oktobrom spremeniti v manufakturno ali pa trgovino mešanega blaga. Čenj vprašanja pod „Stanoviten 17“, na upravnishtvu tega lista. 568 2-2

Hiša z gostilno in trgovino

v Gaberjih pri Celju, ob državni cesti, na enem najboljših prostorov blizu tovarn, se proda ali pa tudi da v najem. Posebno pripravno tudi za fижakarijo, in se prodajo zraven tudi travniki, vozovi, konji itd., slednje seveda le skupno s posestvom. Pojasnila daje **Jakob Omladič,** Gaberje 28 pri Celju. 553 2-2

Učenca sprejme takoj **Mih. Lukano,** krojač v Čreti št. 48 pri Celju. 558 3-2

Dva dijaka

iz dobre hiše se vzameta na hrano in stanovanje. **Vila Cilenšek, Celje-Lava št. 14.**

Lepa, velika mesečna soba

s posebnim vhodom, krasnim pohištvom, z dvema okni na ulico, se odda takoj. Tudi z zajutrkom. Vprasa se: **Celje, Dolgopole 1 (pritličje).**

Citre

ponužnje skušarna učiteljica. Doma in izven hiše. Zadevna pojasnila daje trgovina g. V. Weixla v Mariboru, Gosposka ulica št. 33. 569 3-2

33 parnikov! 33 parnikov!
Avstro-Amerikana, Trst
Redno prevažanje potnikov in blaga v Grško, Italijo, Španijo, Severno in Južno Ameriko. — Devet dni iz Evrope (Gibraltar) v Južno Ameriko. Posebna vožnja parnika „Cesar Franc Jozef I.“ Odhod iz Trsta 22. septembra 1912. (V zvezi z 6 dnevno zabavo vožnjo Dubrovnik, Napulj, Barcelo a. Kanarski otoki).
Dne 6. oktobra v Rio de Janeiro,
„ 7. „ v Santos,
„ 10. „ v Buenos Aires.
Podrobne podatke daje: ravnateljstvo v Trstu, Via Molin Piccolo 2 in Karl Kiffmanna nast., Maribor, Grajski trg 3. 532

Naše najmodernejši urejeno špecijalno tovarniško podjetje stoji **že 40 let na čelu** tovarn za stiskalnice (preše) in uživa v strokovnjaških krogih **najboljši glas.** 456 10-8
Zahtevajte posebni katalog št. 448a vinskih in sadnih stiskalnic, kompletnih moštarnic, hidravlskih preš, sadnih in grozdnih mlinov, strojev za snemanje jagod, navornih sesalk itd.
Nad 700 medalj in prvih priznanj
Ph. Mayfarth & Co. špecijalna tovarna strojev za pridelanje vina in sadnih izdelkov. 1500 delavcev. Zastopniki se iščejo.
Dunaj II. Taborst. 71

Superfosfati
mineralični in animalični, najpreizkušenejša, najzanesljivejša in najcenejša fosforna gnojila za vse vrste zemlje
Vsebinska strogo zajamčena. Najsigurnejše in najhitrejše oživljenje pašnikov; bogata žetev krme, bogate 18 na fosfornokislisih soleh. 30-26
Superfosfat povzroči pri žitu in sočivju najpopolnejšo tvorbo zrna in poplemenitjenje sadeža, tako tudi pri krompirju, repu itd. amonijakove, kalijeve in soliterne
superfosfate prodajajo vse tovarne umetnih gnojil, trgovci, kmetijske zadrage in društva. Osrednja pisarna: **Praga, Přikopi 17.**

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
sodnje mode razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju.

Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Rastlinska destilacija „RADECKI“

Ivan Cater v Celju

vas postreže priznano povsem najugodnejše pri nakupu vseh vrst likerjev
241 in žganja. 42-27

Špecialitete: „Radecki“ grenki in sladki in Pelinkovac najboljši želodčni likerji, izdelki izključno samo iz rastlin. Bosanska in slavonska slivovka, ogrski kakor istrski tropinovec in vinsko žganje ter zajamčeno pristen v zdravilne namene priporočljiv kranjski brinovec. Zahtevajte v lastno korist brezplačno in poštnine prosto vzorce in cene.

Slikar in pleskar

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor slikanje sob, cerkev, gledaliških odrov, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Zmerne cene. — Priporoča se za obilna naročila. Svoji kevojim!

Viktor Bevc, Celje

90 Graška cesta št. 8. 49-23

Delikatesna trgovina

M. RAVTAR

Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča razne delikatese, fine kranjske klobase, salame, hrenovke, pristna namizna in dezertna vina domačih in inozemskih kleti, kranjsko borovničevo vino, šampanjec, konjak, likerje itd. — Sl. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo. 817 26-21

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljše 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefnega, snežnobelega, puljevega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, snega 10 K, najfinjši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, 443 dobi franko. 50-9

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13—, K 14-70, K 17-80 in K 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4-50, K 5-20, K 5-70; podpernica iz močnega rižastega gradlna, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12-80, K 14-80. Raspoljlanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je zamenjati, za neugajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, št. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Emil Brandeis

komisijska trgovina s hmeljem

Norimberk

Mestna hmeljarna št. 6.

se priporoča

za prodajo hmelja po kolikor mogoče najvišji dnevni ceni.

Reelna postrežba. 518 20-5 Kulantni pogoji.

Maslo

malisno štupo, suhe gobe, vinski kamen, med v satovju, satovje, vosek, jabolka namizna in hruške za mošt, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne peške, koruzno slamo, smrekove storže, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in oljate sode ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino veletrgovina **Anton Kolenc**, Celje, Graška cesta 22. 554 52-2

Svoji k svojim

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine,

srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti, brilanti in drugimi kamni. 68 51-86

Za ženine in nevestice poročne zlate prstane ter ženitovanjska darila po najnižjih cenah.

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov itd.

Naročite cenike! Zastoj! Poštnine prosto!

R. Salmič, Celje, Narodni dom

ZVEZNA TISKARNA V CELJU.

Brzojavni naslov:
Zvezna tiskarna Celje.

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejmemniki vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruži v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike, je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta št. 3. Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisnimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristrotji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Cene nizke.

Čekovni račun pri c. kr. poštni hranili. št. 75.922.

Lastna knjigoveznica.

Nič več beganja kadilcev cigaret

OTTOMAN

ker so glasom razsodbe upravnega sodišča na Dunaju z dne 9. marca 1912 vse imitacije izbrisane.

385 52-20

Nahrbtniki

najboljše kakovosti po raznovrstnih cenah, nadalje planinske dopisnice Savinjskih alp, papirnate čaše in iz aluminija, se dobivajo pri tvrdki

Za vrtno veselice:

lampjone, konfeti, serpentine, karte za tombolo, papirnate krožnike, serviljete itd. — Zaloga raznega papirja.

Goričar & Leskovšek

Celje, Graška cesta št. 7.

26 52-37

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica št. 2.

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

zamore se lahko in naglo pogasiti le s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov. 276 26-24

Odplačevanje na obroke

129 odlikovanj!

Franc Strupi

Celje, Graška cesta

Preporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, svetilk, raznovrstnih šip itd. Najnižje cene.

Prevzete vseh steklarskih del! 50 51-37

Na debelo! Na drobno!

Tomasova žindra

znamka

zvezda

539 4-8

se, kakor učijo skušnje, sigurno in dobro splača pri jesenskih setvah, travnikih in pašnikih. Ima prednost, da je poceni in da se njene redilne snovi čez zimo ne izgubijo v zemlji. Varujte se ponarejanj in manj vredne žindre. Naročila na cele vagone in na drobno sprejema

veletrgovina z železnino „Mercur“

Peter Majdič v Celju

kjer je zaloga in prodaja tvrdke Thomasphosphatfabriken, Berlin, W 35.

ANTON KOCUVAN

Ring šte. 2 ≈ CELJE ≈ Ring šte. 2

Priporoča svojo **špeciialno trgovino za prave švicarske vezenine**. Vzorce poštnine prosti na razpolago! — **Predtiskovine na platnu** za šolo in dom in vsi v to stroko spadajoči predmeti. — Velika izbira **perila in modnih predmetov** za dame in gospode. **Klobuki in čepice** za gospode in dečke. Tudi **dežniki, svileni robci, moderci, šerpe** itd. se dobijo po nizkih cenah.

Za mnogobrojni obisk prosim

Ant. Kocuvan, trgovec, Celje.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Prva južnoštaj. kamnoseška industrijska družba v Celju

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih vrst marmorja, granita i. slenita.

Nova ulica II, zraven slov. šole. Edino nar. kamnoseško podjetje.

:: Izvrševanje ::
vseh cerkvenih stavbenih del s strojnim obratom. ::

80 Lastniki: 12-9
Rob. Diehl, Ant. Kolenc in Fr. Strupi.

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavničar, vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)

se priporoča za napravo železnih ograd, vrat, oken, stopnic ter za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vodnjake, kopaljšča. Izdelujem močne premostne tehtnice (Brückswagen). — Vzamem v popravilo vsakovrstne tehtnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

105 48-23

Celje.

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte le

Tolstovrško slatino

ki je najboljša namizna in zdravilna kislavoda in se naroča v Tolstem vrhu,

pošta Guštanj, železniška postaja Spodnji Dravograd, pošta in postajališče Guštanj, Koroško. Brzojavni naslov: Oset, Streitben. — Tam se nahaja tudi dobra gostilna in prenočišče. Prazne steklenice drugih voda se sprejmejo v polnitev. Cene nizke. Plakati, prospekti in ceniki na razpolago zastoj in franko. — Uporablja se kot **zdravilna voda** in namizna osvežujoča pijača. Več priznanih in pohvalnih pisem. — V lastni uporabi pri mnogih odličnih zdravnikih cele Avstrije. — **Preurejen vrelec! Znižane cene!**

462 16-8

Slavno p. n. občinstvo se vladno opozarja na veliko zalogo na novo došlega **modnega volnenega blaga** za obleke, bluze itd. — Krasne novosti za jesen in zimo. Postrežba solidna! Svoji k svojim!

Najstarejša narodna manufakturna trgovina
Karol Vanič
Celje, Narodni dom.
Na debelo in drobno! Točna in sol. postrežba!

Velika zaloga barhenta in flanela v najnovejših krasnih vzorcih; ravnokako bogata izbira bellega barhenta za spodnje obleke **po izjemno nizkih cenah**. Za gospode so došle krasne angleške novosti! **Vedno na novo:** modni svileni in volneni robci, kravate, stezniki (moderci), perilo za gospode in gospe **po nizkih cenah**. Krojači in šivilje dobivajo poseben popust!

Avstrijske poštno hran. račun šte. 54.366.

62 51-37

Telefon šte. 48.

Ogrske poštno hranilnice račun št. 26.283.

Lastni dom

33

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovška ulica št. 12. Uraduje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne in jih obrestuje nepretrgano, t. j. od vložitve sledečega dne do dne vzdiga po Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

pet od sto (5%)

Kupujte „Slovenska Pratika“

vedno le najboljše in najcenejše pratio z imenom

za katol. ljudstvo 37. letnik Varstv. znamka Sv. Jožef

Založna tvrdka: KLEINMAYR & BAMBERG V LJUBLJANI.

3 vinske preše

novе, iz najboljšega hrastovega lesa, močno in lično izdelane. Viti (sveče) so jeklene, torej lahke za goniti. Katni betonasti, toraj teški. Košare okrogle. Proda po nizki ceni 575 3-1

J. Lehard, Rajhenburg.

Ceno češko posteljno perje

1 kg sivoga spuljenega K 2-4, boljsega K 2-40, polbellega K 3-60, belega K 4-80, prima mehkega ko puh K 6-10, še boljsega K 7-20, najboljsega K 8-40, izredno finega snežno belega K 9-60. 533 6-3

Gotove postelje iz gostonitega, rúdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, dobro napolnjene, 1 pernica ali podpernica 180 cm dolga, 116 cm široka. K 10, 12, 15, 18; 200 cm dolga, 140 cm široka K 13, 15, 18, 21, 1 zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3, 3-50, 4; 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50, 5-50, 6. Neugajajoče se zamenja ali vrne denar. Obširni ilustrovani cenik gratis in franko. Benedikt Sachsel, Lobes 927 pri Plznju (Češko).

A D A M

Rastlinski liker „ADAM“ sladki in grenki je vsled svoje izredno izborne kakovosti nedvomno na vrhuncu vseh izdelkov te vrste.

Rastlinski liker „ADAM“ predstavlja isto nito nastavek iz 30 različnih vrst najdražjih rastlin in korenin ter se vsled svoje fine kakovosti ne sme primerjati s podobnimi izdelki, napravljenimi iz esence.

Edini izdelovatelj: F. S. Lukas v Celju. Rastlinska destilacija „ADAM“.

Čevlje

promenaadne, lovske, telovadne, planinske in sploh vse vrste izdeluje

Adolf Bürsik v Celju

Cena zmerne. Postrežba točna

Lastna tovarna ur v Svici

1887

Zahtevajte **JUBILEJNICENIK** zastonj

1912

Fr. Čuden, Ljubljana

■ Trgovina s špecerijskim blagom ■	Slovinci! Zavedajte se!	■ Trgovina z moko in deželnimi pridelki ■
Glavna slov. zaloga, velika izbira kranjskega vrčarskega blaga n. pr. štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd.	Ivan Ravnikar Celje Gračka cesta št. 21.	Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Kupujem vse deželne pridelke po najvišji dnevni ceni.
■ Zaloga sveže žgane kave. ■	Na drobno in na debelo. Točna in solidna postrežba.	■ Zaloga rudnin- skih vod ■

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim! v Ljubljani Svoji k svojim!

priporočajo svoje

izborno marčno, dvojnomarčno, termalno in granatno pivo

126 v sodčkih in steklenicah. 47-32

347 **Razpošiljalna zaloga** 52-19

dalmatinskih vin

Glavni trg 8 **Celje** Glavni trg 8

Ima v svoji veliki zalogi najboljša vsakovrstna dalmatinska vina in razpošilja na veliko in v steklenicah. Črno vino „Plavac“ za slabokrvne in druge vinske specialitete se tudi razpošiljajo. **!!Zahtevajte cenik!!** Prebivalcem v mestu in bližnji okolici se raznaša po hišah od 5 litrov naprej po zmernih cenah. Za naročila od 56 litrov naprej velik popust. Za naravnost vina se garantira. **Priporočam svoj vinotoč na drobno.**

Edino pristno s to 189 44-30

varstveno znamko

Rosierjeva voda za zobe

najboljša za zobe. Se dobi povsod. Steklenica 72 vinarjev.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/8% ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Soštanj, Sevnica, Sm-rje, Gornji Grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katere znašata vže nad 350.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obdekorativne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. 92 52-23

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo okolo 45.000 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, vlagajte v južnoštajersko hranilnico svoj cerkveni in ustanovni denar in kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance. In zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oz. za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.